

MECHOROSTY ZAZNAMENANÉ BĚHEM PODZIMNÍCH 26. BRYOLOGICKO-LICHENOLOGICKÝCH DNÍ (2013) V BESKYDECH

Bryophytes recorded in course of the 26th Bryological and Lichenological Days (2013) in the Beskydy Mts (NE Moravia)

Jan Kučera¹, Vítězslav Plášek², Svatava Kubešová^{3,5}, Jitka Bradáčová¹, Eva Holá¹, Jiří Košnar¹, Monika Kyselá⁴, Alžběta Manukjanová¹, Eva Mikulášková⁵, Jana Procházková⁵, Markéta Táborská^{5,6}, Jana Tkáčiková⁷ & Eliška Vicherová¹

¹Jihočeská Univerzita, Přírodovědecká fakulta, Branišovská 31, CZ-370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@prf.jcu.cz; ²Ostravská univerzita, Přírodovědecká fakulta, Chittussiho 10, CZ-710 00 Ostrava; ³Botanické oddělení, Moravské zemské muzeum, Hviezdoslavova 29a, CZ-62700 Brno; ⁴Vlastivědné muzeum v Olomouci, nám. Republiky 5, CZ-771 73 Olomouc; ⁵Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta, Masarykova Univerzita v Brně, Kotlářská 2, CZ-611 37 Brno; ⁶Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, Odbor ekologie lesa, Lidická 25/27, CZ-602 00 Brno; ⁷Muzeum regionu Valašsko, Horní nám. 2, CZ-755 01 Vsetín

Abstract: 2013 Autumn Meeting of the Bryological and Lichenological Section of the Czech Botanical Society took place in the northeast-Moravian Beskydy Mts. The total of 221 bryophytes (60 liverworts and 161 moss species) recorded and/or collected during the Meeting's excursions is listed in this contribution. The most important records included endangered taxa *Bryum cyclophyllum*, *Pseudobryum cinclidioides*, and *Scorpidium revolvens*, and vulnerable taxa *Riccia warnstorffii*, *Syzygiella autumnalis*, *Buxbaumia viridis*, *Callicladium haldanianum*, *Hamatocaulis vernicosus*, and *Physcomitrium sphaericum*.

Keywords: bryoflora, Beskydy Mts, Northeastern Moravia, Czech Republic, Slovakia.

Úvod

Bryologický výzkum Moravskoslezských Beskyd začal relativně pozdě ve srovnání s jinými našimi horskými regiony. První informace o výskytu mechů v oblasti Těšínska (Slezské Beskydy) pochází z výroční zprávy evangelického gymnázia v Těšíně (Plucar 1855). Jednotlivá bryologická data můžeme najít v pracích Niessla (Niessl 1866), Kalmuse (Kalmus 1867) a v jejich společné práci (Kalmus & Niessl 1871). Beskydské nálezy mechorostů do svých významných bryoflór zařadili i Milde (1869) a Limpricht (1876). Od počátku 20. století se výzkum bryoflóry v Moravskoslezských Beskydech mírně zintenzivnil, což se projevilo i v publikačních výstupech (Beňa 1903, Matouschek 1901, 1902, 1904). K prozkoumanosti tohoto území také významně přispěli Podpěra (1905, 1906, 1907, 1909, 1913, 1923, 1932) a Šmarda (1946, 1954, 1958).

Po nástupu do Slezského zemského muzea v Opavě se mechorostům (hlavně však játrovkám) Moravskoslezských Beskyd začal věnovat Josef Duda. Jeho příspěvky obsahují zejména data o nálezech zajímavých druhů (Duda 1948, 1949,

1955, 1960, 1962). Území Beskyd se věnoval i v pozdější době a sám nebo se spoluautory publikoval několik krátkých bryologických článků (Duda 1998, 2000, 2001, Duda & Duda 2002, 2003, Plášek et al. 2000).

I přes tento neúplný výčet publikací zůstávají Moravskoslezské Beskydy bryologicky značně neprobádané a jako celek nezpracované. Výjimkou je pouze Čantoryjský hřbet, který byl prozkoumán detailněji, a to jak na české tak i polské straně (Plášek & Stebel 2002). Data o výskytu a rozšíření mechorostů v Beskydech jsou tak alespoň částečně doplňována výsledky průzkumů v maloplošných zvláště chráněných územích (cf. Plášek 2007, 2012), informacemi o zajímavých nálezech (Plášek et al. 2010) a také výsledky z bryologicko-lichenologických dnů. Ty proběhly v Beskydech již třikrát a z prvních dvou setkání byla data publikována v Bryonore (Plášek 2000, Plášek et al. 2005). Shrnutí bryologických nálezů ze zatím posledního beskydského setkání přináší tento příspěvek.

Seznam navštívených lokalit [List of visited localities]

Zkratky v následujícím soupisu označují autory údajů: AM (A. Manukjanová), EH (E. Holá), EM (E. Mikulášková), EV (E. Vicherová), JB (J. Bradáčová), JK (J. Kučera), JKo (J. Košnar), MK (M. Kyselá), JP (J. Procházková), JT (J. Tkáčiková), MT (M. Táborská), SK (S. Kubešová), VP (V. Plášek). Souřadnice jsou v systému WGS-84.

1. Krásná, Visalaje: PP Obidová, rašelinná louka a smrčina při potoku Kumorovec, 49°30'55"–49°31'13"N, 18°31'22–33"E, kv. 6477c, 720–750 m n. m. 25. 9. (JT, MK, SK, VP) a 29. 9. 2013 (JK, JB, JKo, AM, EH, EV)
2. Staré Hamry, vodní nádrž Šance, obnažené dno vypuštěné přehrady (**2a**: pod silnicí při ústí Řečice, 49°30'38–40"N, 18°26'38–51"E, kv. 6476d, **2b**: ca 400–500 m jjv. kostela ve St. Hamrech, pod samotou Garbovice, 49°28'07–15"N, 18°26'28–32"E, kv. 6576b), 500 m n. m., 26. 9. 2013 (JK, JB, JKo, JP, JT, AM, EH, EV, MK, MT, SK, EM)
3. Slovensko, Biely Kríž, Zadná lúka: maloplošné vrchoviště proti osadě Vilémovice, 1 km sv. osady Bílý Kríž, ca 50 m za státní hranicí, 49°30'03–05"N, 18°33'05–08"E, kv. 6477c, 930 m n. m., 26. 9. 2013 (VP)
4. Čeladná: jv. svah Malé Stolové, údolí Korabského potoka nad lesní silnicí, 49°30'20–25"N, 18°18'50"–18°19'20"E, kv. 6475d, 720 – ca 850 m n. m., 27. 9. 2013 (JK, JB, JKo, JP, JT, AM, EH, EV, MK, MT, SK, EM, VP)
5. Čeladná: Kněhyně, NPR Kněhyně – Čertův mlýn, část rezervace na svazích Kněhyně (zejm. již. a vých. svahy), 49°29'30"–49°30'00"N, 18°18'40"–18°19'05"E, kv. 6475d, 6575b, 1100–1257 m n. m., 27. 9. 2013 (JK, JB, JKo, JP, JT, AM, EH, EV, MK, MT, SK, EM, VP)
6. Čeladná: suť na jz. úpatí vrchu Smrček nad Matulákovým potokem, ca 1 km zjz. vrcholu, 49°31'00–01"N, 18°21'01–10"E, kv. 6476c, 650–680 m n. m., 27. 9. 2013 (JK, JB, JKo, AM, EH, EV)
7. Čeladná: Psí dolina – strž Kořenského potoka na jz. svahu Smrku, 49°30'08–13"N, 18°21'35–47"E, kv. 6476c, 1020–1190 m n. m., 28. 9. 2013 (JKo, JT)
8. Staré Hamry, údolí Černé Ostravice, pod silnicí Černá – Bílý Kríž, ca 0,7 km j. – 0,8 km v. osady Vroble, 49°27'30–55"N, 18°29'20–30"E, kv. 6576b, 540–575 m n. m., 28. 9. 2013 (JK, JB, JP, AM, EH, EV)

Přehled nalezených druhů mechorostů [List of recorded species]

Nomenklatura mechorostů je sjednocena podle práce Kučera et al. (2012). Číslo označující lokalitu podle výše uvedeného seznamu, zkratky za čísly označují sběry jednotlivých autorů. Doklady se nacházejí v následujících herbářích: CBFS (JK, JKo, JB, EH, EV), BRNM (SK), OLM (MK), OSTR (VP), VM (JT), soukromé herbáře E. Mikuláškové (EM), J. Procházkové (JP) a M. Táborské (MT).

Játrovky:

Aneura pinguis: **1** not.; **3** not.

Barbilophozia hatcheri: **5** JP, MK; **6** not.

Bazzania trilobata: **1** MK, SK; **8** not.

Blasia pusilla: **2a** JB, JP, MK, SK

Blepharostoma trichophyllum: **1** not.; **4** SK; **7** JT; **8** MK

Calypogeia azurea: **1** MK; **4** SK; **5** JT; **7** JT; **8** not.

Calypogeia fissa (LR-nt): **1** JK

Calypogeia integristipula: **1** not.; **5** JP; **8** JB

Calypogeia muelleriana: **7** JT

Calypogeia neesiana: **1** not.; **8** JB

Cephalozia bicuspidata: **1** not.; **4** JT; **5** JK, JP, MK, SK; **7** JKo, JT; **8** not.

Cephalozia catenulata (LR-nt): **7** JKo, JT; **8** not.

Cephalozia lunulifolia: **8** not.

Cephaloziella divaricata: **7** JKo, JT

Chiloscyphus coadunatus: **1** not.; **8** not.

Chiloscyphus pallescens (LC-att): **1** MT, SK, MK, VP

Chiloscyphus polyanthos: **1** not.; **3** not.; **4** not.; **7** JT

Chiloscyphus profundus: **1** not.; **3** not.; **4** SK; **5** not.; **7** not.; **8** not.

Conocephalum conicum: **1** not.; **7** not.

Conocephalum salebrosum: **7** JT

Diplrophyllum albicans: **4** EH; **8** MT

Fossombronia wondraczekii: **2a** JP, SK

Jungermannia pumila (LR-nt): **4** EH

Lejeunea cavifolia: **7** JT

Lepidozia reptans: **1** not.; **4** not.; **5** MK; **6** not.; **7** JT; **8** not.

Liochlaena lanceolata (LR-nt): **4** EV, JT, SK; **5** MK, MT

Lophozia guttulata: **5** JK; **7** not.

Lophozia ventricosa s. l.: **1** not.; **5** not.; **7** JT

Lophozia ventricosa var. *silvicola* (LC-att): **8** JB

Lophoziopsis excisa (LC-att): **6** JK, MK; **7** JKo

Lophoziopsis longidens (LR-nt): **5** EV, MT; **7** JKo, JT

Marchantia polymorpha s. l.: **1** not.; **2a** MK, **2b** not.; **4** not.

Marchantia polymorpha subsp. *polymorpha*: **8** MK

Metzgeria conjugata: **4** JP, JT, MK; **5** MT

Metzgeria furcata: **4** SK; **7** not.

Orthocaulis attenuatus: **1** not.; **5** JP, MK; **7** JT; **8** not.

Pellia endiviifolia: **1** not.; **7** JT; **8** not.

Pellia epiphylla: **1** MK, MT; **4** not.; **7** not.

Pellia neesiana: **1** not.; **4** JT; **7** not.; **8** MK
Plagiochila asplenioides: **6** not.; **8** MK
Plagiochila porelloides: **1** not.; **4** SK; **5** MT; **7** not.
Porella platyphylla: **1** not.
Ptilidium ciliare: **5** MK
Ptilidium pulcherrimum: **1** not.; **5** SK; **7** not.; **8** not.
Riccardia latifrons (LC-att): **8** JB, JP, MK
Riccardia multifida (LC-att): **1** MK, MT, SK, VP; **8** SK
Riccardia palmata (LC-att): **1** not.
Riccia sorocarpa: **2a** JB, SK
Riccia warnstorffii (VU): **2a** JT, MK, SK, EM
Scapania curta: **6** JK
Scapania irrigua: **7** JT
Scapania nemorea: **4** JT, MK, SK; **5** not.; **6** not.; **7** JKo, JT; **8** JP
Scapania umbrosa: **5** not.; **7** JT
Scapania undulata: **1** MT; **4** JT; **7** not.; **8** not.
Schistochilopsis incisa: **7** JT
Solenostoma sphaerocarpum: **7** JKo, JT
Sphenolobus minutus: **5** not.
Syzygiella autumnalis (VU): **8** JK, JB, MK
Trichocolea tomentella (LC-att): **8** MK
Tritomaria exsecta: **4** EH; **7** JKo, JT
Tritomaria exsectiformis (LC-att): **6** JK
Tritomaria quinquedentata: **7** JKo, JT

Mechy:

Amblystegium serpens: **1** not.; **8** not.
Atrichum undulatum: **1** not.; **2a** not., **2b** not.; **4** not.; **5** not.; **7** not.; **8** not.
Aulacomnium palustre: **1** not.; **3** not.; **8** not.
Barbula unguiculata: **2a** not., **2b** not.; **5** SK
Brachydontium trichodes (LC-att): **4** JT, **7** JKo
Brachytheciastrum velutinum: **7** not.
Brachythecium albicans: **2a** not., **5** not.
Brachythecium mildeanum (LC-att): **1** VP
Brachythecium rivulare: **1** MK, SK; **3** not.; **4** MK, SK; **7** not.; **8** not.
Brachythecium rutabulum: **1** not.; **3** not.; **4** not.; **5** not.; **8** not.
Brachythecium salebrosum: **5** not.; **7** not.; **8** not.
Breidleria pratensis (LC-att): **1** SK
Bryoerythrophyllum recurvirostrum: **5** JT, SK
Bryum argenteum: **2a** SK, **2b** JK; **5** SK
Bryum capillare: **4** not.; **5** MT
Bryum cyclophyllum (EN): **2a** JK, MK
Bryum dichotomum: **2a** JP, JT, MK, MT, SK, **2b** not.
Bryum gemmiferum (LC-att): **2b** SK
Bryum klinggraeffii: **2a** SK
Bryum moravicum: **5** not.; **6** not.; **7** JKo
Bryum pseudotriquetrum var. *pseudotriquetrum*: **1** MK, SK; **7** JT; **8** not.
Buxbaumia viridis (VU): **4** not.

- Calliergon cordifolium*: 3 not.; 8 not.
Calliergonella cuspidata: 1 MK; 8 not.
Campylium stellatum (LR-nt): 1 SK, VP; 3 not.
Campylopus flexuosus: 6 not.
Campylostelium saxicola (LR-nt): 4 JB, JT; 5 JP, MK, MT; 7 JKo
Ceratodon purpureus: 1 not.; 2a not.; 5 not.; 7 not.
Cirriphyllum piliferum: 1 not.; 8 not.
Climacium dendroides: 1 not.; 2b not.
Cratoneuron filicinum: 1 not.; 8 MK, MT
Ctenidium molluscum: 1 JT; 4 EV, JT, MK; 7 JT
Cynodontium polycarpon: 5 not.; 6 not.; 7 JKo
Cynodontium strumiferum: 6 not.
Dichodontium palustre (LC-att): 7 JT
Dichodontium pellucidum: 2a MK; 4 JP, JT, SK; 5 MT; 7 JT 8 not.
Dicranella heteromalla: 1 not.; 4 not.; 5 JT; 7 JT; 8 not.
Dicranella staphylina: 2a JP, MK, SK
Dicranodontium denudatum: 1 not.; 4 not.; 5 not.; 6 not.; 7 not.; 8 not.
Dicranum montanum: 1 not.; 3 not.; 4 not.; 5 MK, SK; 7 not.; 8 not.
Dicranum scoparium: 1 not.; 3 not.; 4 not.; 5 not.; 6 not.; 7 not.; 8 JK
Dicranum tauricum: 8 MK
Didymodon rigidulus: 2a JP
Encalypta streptocarpa: 2a not.
Eurhynchium angustirete: 5 not.; 7 JT; 8 not.
Fissidens adianthoides (LC-att): 1 not.
Fissidens bryoides: 7 JT
Fissidens dubius var. *dubius*: 4 MT
Fissidens pusillus (LC-att): 4 EV, JT, MT
Fissidens taxifolius: 1 JB; 7 not.
Funaria hygrometrica: 2a not., 2b SK
Grimmia hartmanii: 4 not.; 7 not.
Grimmia longirostris: 6 EV
Grimmia muehlenbeckii: 5 JP; 6 not.
Hamatocaulis vernicosus (VU): 1 SK
Hedwigia ciliata: 5 MT; 6 not.
Herzogiella seligeri: 1 not.; 4 JT; 5 MK; 8 not.
Heterocladium heteropterum: 5 not.
Hygroamblystegium fluviatile: 4 not.; 5 MT
Hygrohypnella ochracea: 8 not.
Hylocomium splendens: 5 not.; 7 not.; 8 not.
Hypnum andoi: 4 JT; 5 MT; 6 not.
Hypnum cupressiforme var. *cupressiforme*: 1 not.; 4 not.; 5 not.; 6 not.; 7 not.; 8 not.
Hypnum pallescens (LC-att): 4 not.; 5 JB, SK
Isothecium alopecuroides: 4 JT; 5 not.; 7 not.
Leskea polycarpa: 5 JT, SK
Leucobryum glaucum: 1 JT; 4 not.; 6 not.; 8 MT
Mnium hornum: 1 not.; 8 MT
Mnium spinosum: 4 EV; 5 MT
Ochyraea duriuscula (LR-nt): 7 JKo, JT

- Orthotrichum affine* var. *affine*: 1 VP
Orthotrichum pallens: 1 VP; 7 JKo
Orthotrichum speciosum: 1 VP; 8 MT
Orthotrichum stramineum: 1 VP
Oxyrrhynchium hians: 1 not.
Oxystegus tenuirostris (LC-att): 4 JT; 7 JKo
Paraleucobryum longifolium: 4 SK; 5 SK; 6 not.
Philonotis caespitosa (LC-att): 1 JK, JB
Philonotis fontana: 1 MK, SK; 2a cf. not.; 4 JT
Physcomitrella patens (LC-att): 2b JK, JKo, SK, EM
Physcomitrium pyriforme: 2b SK
Physcomitrium sphaericum (VU): 2a JK, JT, SK, 2b JK, JKo, JT, SK, EM
Plagiomnium affine: 1 not.; 3 not.; 5 not.; 7 not.; 8 not.
Plagiomnium elatum (LC-att): 1 not.
Plagiomnium medium (LR-nt): 8 JB
Plagiomnium undulatum: 1 not.; 4 not.; 5 MK, MT; 7 not.; 8 not.
Plagiothecium curvifolium: 1 not.; 4 not.; 5 not.; 7 JT; 8 not.
Plagiothecium denticulatum var. *denticulatum*: 1 not.; 4 cf. not.; 5 MK, SK; 7 JKo; 8 not.
Plagiothecium laetum: 1 not.; 4 not.; 5 MK; 6 not.; 7 not.
Plagiothecium nemorale: 6 not.
Plagiothecium succulentum: 4 cf. not.; 7 JKo
Plagiothecium undulatum: 1 not.; 5 not.; 7 not.; 8 not.
Pleurozium schreberi: 1 not.; 5 not.; 6 not.; 7 JT; 8 not.
Pogonatum urnigerum: 2b not.; 5 JT; 8 not.
Pohlia cruda: 5 not.
Pohlia nutans subsp. *nutans*: 1 not.; 3 not.; 5 not.; 7 not.; 8 not.
Pohlia prolifera: 1 not.; 2a EM
Pohlia wahlenbergii: 1 not.; 2a JP, SK
Polytrichum commune: 1 JT, SK; 3 not.; 7 not.; 8 not.
Polytrichum formosum: 1 JT, SK; 2b not.; 3 not.; 4 not.; 5 not.; 6 not.; 7 JKo, JT; 8 not.
Polytrichum juniperinum: 1 not.; 4 SK; 7 JT
Polytrichum pallidisetum (LC-att): 5 SK
Polytrichum piliferum: 5 JT, SK
Polytrichum strictum: 1 not.
Pseudephemerum nitidum: 2a not., 2b JP, JT, SK, MK
Pseudobryum cinclidioides (EN): 8 JK, MK
Pseudoleskeella nervosa: 5 JT, SK
Pseudotaxiphyllum elegans: 4 JP; 5 SK; 8 not.
Pterigynandrum filiforme: 4 not.; 5 JT; 7 not.; 8 MT
Racomitrium aciculare: 7 JT
Racomitrium canescens: 2a MK
Rhizomnium magnifolium (LC-att): 8 not.
Rhizomnium punctatum: 1 not.; 3 not.; 4 JT, SK; 5 MK; 7 not.; 8 not.
Rhodobryum roseum: 7 not.; 8 MK
Rhynchostegium riparioides: 4 SK
Rhytidiadelphus loreus: 1 JT, SK; 5 not.
Rhytidiadelphus squarrosus: 1 not.; 3 not.; 5 not.; 8 not.
Rhytidiadelphus subpinnatus (LC-att): 1 not.; 7 JT; 8 JK, MK

Sanionia uncinata: **1** not.; **4** EV, MK; **5** SK; **7** not.; **8** not.
Sarmentypnum exannulatum: **1** JT, MK
Schistidium crassipilum: **5** cf. not.
Schistidium dupretii: **5** EM
Schistidium papillosum: **5** EV
Sciuro-hypnum curtum: **4** MT; **5** not.; **7** not.; **8** not.
Sciuro-hypnum plumosum: **1** not.; **4** SK, MK; **7** not.; **8** not.
Sciuro-hypnum populeum: **4** MK; **5** SK
Sciuro-hypnum reflexum: **1** not.; **4** JT, SK; **5** not.; **7** JT; **8** not.
Sciuro-hypnum starkii: **5** not.
Scorpidium cossonii (LR-nt): **1** SK
Scorpidium revolvens (EN): **1** SK
Sphagnum angustifolium (LC-att): **1** not.; **8** not.
Sphagnum auriculatum: **1** SK; **7** JKo, JT; **8** not.
Sphagnum capillifolium: **8** not.
Sphagnum centrale (LC-att): **8** EV
Sphagnum contortum (LR-nt): **1** EV
Sphagnum fallax: **1** not.
Sphagnum fimbriatum: **1** not.
Sphagnum flexuosum: **1** SK; **8** not.
Sphagnum girgensohnii: **1** not.; **7** JT; **8** not.
Sphagnum magellanicum: **1** MK, MT; **3** not.; **8** not.
Sphagnum palustre: **1** EV, MK, SK; **3** not.
Sphagnum quinquefarium: **1** not.; **8** not.
Sphagnum riparium: **8** not.
Sphagnum russowii: **7** JKo, JT; **8** not.
Sphagnum squarrosum: **1** not.; **7** not.; **8** not.
Sphagnum teres: **1** MK
Sphagnum warnstorffii (LC-att): **1** EV, SK; **3** not.
Straminergon stramineum: **1** JT, MT, SK, MK, VP; **8** not.
Streblotrichum convolutum: **1** not.; **2a** JK, JP, JT, MK
Syntrichia ruralis var. *ruralis*: **5** SK
Tetraphis pellucida: **4** not.; **5** SK; **7** not.; **8** not.
Thamnobryum alopecurum: **4** SK; **5** MT
Thuidium assimile: **1** MK, MT
Thuidium tamariscinum: **1** not.; **4** not.; **7** not.; **8** MK
Tomentypnum nitens (LR-nt): **1** JT, SK, VP
Tortella tortuosa: **4** SK; **6** MK
Tortula muralis s. l.: **5** not.
Tortula truncata: **2a** not., **2b** JT, SK
Trichodon cylindricus: **2a** JP, JT, SK
Ulota bruchii: **3** VP; **5** VP; **7** JKo; **8** not.
Ulota crispa: **5** VP

Pozn.: Při exkurzi do údolí Černé Ostravice 28. 9. 2013 byly rovněž úspěšně revidovány lokality druhů *Aneura maxima*, *Hookeria lucens* a *Callicladium haldanianum* u osad Kladnitá, resp. Vilímovice (srov. Kučera 2012, Kubešová & Tkáčiková 2013).

Souhrn a komentáře k významnějším nálezům

Během podzimního exkurzního setkání Bryologicko-lichenologické sekce ČBS v Beskydech bylo během čtyř dnů zaznamenáno celkem 221 druhů mechorostů (60 játrovek a 161 mechů). Toto číslo ilustruje mimořádnou druhovou bohatost území (od roku 2002 byl vyšší počet druhů z bryologicko-lichenologických exkurzí zaznamenán pouze čtyřikrát). Ze zaznamenaných druhů tři (*Bryum cyclophyllum*, *Pseudobryum cinclidioides*, *Scorpidium revolvens*) patří mezi ohrožené (kategorie EN), šest mezi zranitelné (kategorie VU), 13 mezi druhy blízké ohrožení (LR-nt) a 26 druhů je na seznamu taxonů, zasluhujících pozornost. Vzhledem k historické prozkoumanosti však většina významných druhů zaznamenaných během tohoto setkání již byla z území historicky známa (mj. *Syzygiella autumnalis*, *Buxbaumia viridis*, *Callicladium haldanianum*, *Hookeria lucens*, *Pseudobryum cinclidioides*), takže v následujících odstavcích nejsou blíže komentovány.

Riccia warnstorffii VU

- Beskydy: Staré Hamry, vodní nádrž Šance při ústí Řečice, 500 m n. m., dno vypuštěné nádrže, 26. 9. 2013 leg. S. Kubešová (BRNM, 752079), M. Kyselá (OLM, BM006085), E. Mikulášková (EM), J. Tkáčiková (VM)

Jedná se o druh s málo známým současným rozšířením u nás, který byl recentně zaznamenán pouze na Šumpersku (Koval & Zmrhalová 2010), avšak pravděpodobně se roztroušeně vyskytuje častěji.

Bryum cyclophyllum EN

- Staré Hamry, vodní nádrž Šance při ústí Řečice, ca 300 m pod silničním mostem přes Řečici [WGS-84: 49°30'39"N, 18°26'38"E, 500 m n. m.], dno vypuštěné nádrže, 26. 9. 2013 leg. M. Kyselá (OLM, CBFS). Zaznamenán jediný trs o velikosti ca 5 cm².

Velmi vzácný druh naší bryoflóry, který byl recentně zaznamenán pouze dvakrát – u Černého rybníka u Nového Města na Moravě (Košnar 2009) a u Mýtského rybníka ve Slavkovském lese (Anonymus 1998). V Beskydech ani jinde na severní Moravě druh dosud zaznamenán nebyl (srov. Podpěra 1973).

Hamatocaulis vernicosus VU

- Visalaje, PP Obidová, 0,4 km zjz. osady Visalaje [WGS-84: 49°31'03"N, 18°31'25"E], 720–750 m n. m., rašelinná louka, 25. 9. 2013 leg. S. Kubešová, rev. J. Kučera & T. Štechová (BRNM, 752060)

Potvrzení historického výskytu po více jak 70 letech, viz Štechová et al., Bryonora 49(2012): 5–16. „Visalaje: Podpěra, 1941 (sub *Drepanocladus exannulatus*, PR!)“.

Physcomitrium sphaericum VU

- Staré Hamry, vodní nádrž Šance, při ústí Řečice, ca 300 m pod silničním mostem přes Řečici [WGS-84: 49°30'39"N, 18°26'38"E]; dtto, Staré Hamry – Garbovice, ca 450 m jiv. kostela sv. Jindřicha [WGS-84: 49°28'09"N, 18°26'29"E], 500 m n. m., dno vypuštěné nádrže, 26. 9. 2013 leg. J. Kučera & J. Košnar (CBFS), S. Kubešová (BRNM), E. Mikulášková (EM).

Poměrně vzácný, efemérní druh, nejčastěji nacházený právě na dnech vypuštěných rybníků. V poslední době vícekrát zaznamenán v Třeboňské a Budějovické pánvi v jižních Čechách, na Českomoravské vysočině a Dolním Polabí, nejbližší recentní

výskyt pochází z NPR Zástudánčí při soutoku Moravy a Bečvy (Košnar & Hradílek 2011).

Scorpidium revolvens EN

– Visalaje, PP Obidová, 0,4 km zjz. osady Visalaje [WGS-84: 49°31'05"N, 18°31'23"E], 720–750 m n. m., rašelinná louka, 25. 9. 2013 leg. S. Kubešová, rev. J. Kučera (BRNM, 752067).

Na lokalitě Obidová jsme potvrdili přítomnost jak *Scorpidium cossonii*, tak *S. revolvens*, viz Kučera (ed.), Bryonora 36 (2005): 32.

Poděkování

Organizace a průběh 26. Bryologicko-lichenologických dnů byly finančně podpořeny z projektů IET reg. no. CZ.1.05/2.1.00/03.0100 a LO1208, probíhajících na Ostravské univerzitě v Ostravě.

Literatura

- Anonymus (1998): Zajímavé nálezy. – Bryonora 21: 13–14.
- Beňa M. (1903): Die Laubmoosflora des Ostrawitzathales. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 41(1902): 3–27.
- Duda J. (1948): *Anastrepta orcadensis* (Hook.) Schiff. v Beskydách. – Československé botanické listy 1: 135–137.
- Duda J. (1949): Příspěvek k bryologickému výzkumu Beskyd. – Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci 58: 144–146.
- Duda J. (1955): Výsledek bryologického výzkumu Slezska III. – Jatrovky moravskoslezských Beskyd. – Přírodovědný sborník Ostravského kraje 16: 234–242.
- Duda J. (1960): Jatrovky přírodní rezervace Menšího vrchu v Beskydách. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 9: 25–39.
- Duda J. (1962): Jatrovky vrchoviště Hutě pod Smrkem v Beskydách na Moravě. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 11: 21–28.
- Duda J. (1998): Mechorosty na hřbitovech v Moravskoslezských Beskydách. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 47:143–149.
- Duda J. (2000): Epifytické mechorosty na stromech podél silnic a veřejných cest v Beskydách. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 49:137–142.
- Duda J. (2001): Mechorosty maloplošných chráněných území na severní Moravě a ve Slezsku – 5. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 50: 240–246.
- Duda J. & Duda J. (2002): Mechorosty na pahorcích na severním úpatí Smrku v Beskydách. – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 51: 227–229.
- Duda J. & Duda J. (2003): Mechorosty na jihozápadních svazích Lysé hory v Moravskoslezských Beskydech. – Práce a studie Muzea Beskyd 13: 224–226.
- Kalmus J. (1867): Vorarbeiten zu einer Cryptogamenflora von Mähren und österr. Schlesien. IV. Laubmoose. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 5: 3–35.
- Kalmus J. & Niessl G. V. (1871): Vorarbeiten zu einer Cryptogamenflora von Mähren und Oesterr. Schlesien. V. Lebermoose. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 9: 170–185.
- Košnar J. (2009): *Bryum cyclophyllum*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XII., Bryonora 43: 12.

- Košnar J. & Hradílek Z. (2011): *Physcomitrium sphaericum*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XVIII., Bryonora 48: 65.
- Koval Š. & Zmrhalová M. (2010): *Riccia warnstorffii*. – In: Kučera J. [ed.], Zajímavé bryofloristické nálezy XVI., Bryonora 46: 71–72.
- Kubešová S. & Tkáčiková J. (2013): Bryologická exkurze do údolí Černé Ostravice. – Zprávy Moravskoslezské pobočky ČBS 2: 21–24.
- Kučera J. [ed.] (2012): Zajímavé bryofloristické nálezy XIX. – Bryonora 49: 29–30.
- Kučera J., Váňa J. & Hradílek Z. (2012): Bryophyte flora of the Czech Republic: updated checklist and Red List and a brief analysis. – Preslia 84: 813–850.
- Limpricht G. (1876): Laubmoose und Lebermoose. – In: Cohn F., Kryptogamenflora von Schlesien. I. Band, p. 27–352, Breslau.
- Matouschek F. (1901): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. I. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 34: 19–64.
- Matouschek F. (1902): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. II. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 40: 65–83.
- Matouschek F. (1904): Bryologisch-floristische Beiträge aus Mähren und Oest. Schlesien. III. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 42: 5–24.
- Milde J. (1869): Bryologia Silesiaca, Laubmoos-Flora von Nord- und Mittel-Deutschland, unter besonderer Berücksichtigung Schlesiens und Hinzunahme der Floren von Jütland, Holland, der Rheinpfalz, von Baden, Böhmen, Mähren und der Umgegend von München. – Arthur Felix, Leipzig.
- Niessl G. von (1866): Vorarbeiten zu einer Kryptogamenflora von Mähren und Oesterreichisch-Schlesien. III. Höhere Sporenpflanzen. – Verhandlungen des naturforschenden Vereines in Brünn 4: 284–317.
- Plášek V. (2000): Seznam mechorostů nalezených během bryo-lichenologických dnů ve Slezských Beskydech (30. 9. – 1. 10. 1999). – Bryonora 25: 10–13.
- Plášek V. (2007): Mechorosty Přírodní památky Koryto řeky Ostravice. – Práce a Studie Muzea Beskyd 19: 185–192.
- Plášek V. (2012): The inventory of bryophytes in Radhošť National Natural Reserve (Moravskoslezské Beskydy Mts, Czech Republic). – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 61: 95–96.
- Plášek V., Kučera J. & Duda J. (2000): The bryoflora of the Hluchová valley in Slezské Beskydy Mts. (Czech Republic). – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 49: 21–27.
- Plášek V., Popelářová M. & Kubešová S. (2010): Mech *Pseudobryum cinclidioides* (Huebener) T. J. Kop. v Moravskoslezských Beskydech v kontextu recentních údajů z ČR a SR. – Bryonora 46: 34–37.
- Plášek V. & Stebel A. (2002): Bryophytes of the Čantoryjský hřbet range (Czantoria range) and its foothills (Western Carpathians, Czech Republic, Poland). – Časopis Slezského zemského muzea, ser. A, 51: 1–87.
- Plášek V., Stebel A. & Wierzcholska S. [eds] (2005): Mechorosty zaznamenané v průběhu 18. podzimního setkání Bryologicko-lichenologické sekce v Beskydech. – Bryonora 36: 14–25.
- Plucar E. (1855): Aufzählung der in der Umgebung Teschens von mir bisher aufgefundenen Laubmoose. – In: Programm des k.k. evangelischen Gymnasium in Teschen, pp. 11–13.
- Podpěra J. (1905): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1903–4. – Věstník klubu přírodovědného Prostějov 7: 3–30.

- Podpěra J. (1906): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1905–1906. – Zprávy kommisie pro přírodovědecké prozkoumání Moravy 2: 1–82.
- Podpěra J. (1907): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1906–1907. – Zprávy kommisie pro přírodovědecké prozkoumání Moravy 4: 1–82.
- Podpěra J. (1909): Zeměpisné rozšíření mechovitých na Moravě. – Věstník klubu přírodovědného Prostějov 11: 21–42.
- Podpěra J. (1913): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1909–1912. – Časopis Moravského Muzea, Sci. Nat., 13: 32–54, 233–257.
- Podpěra J. (1923): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za léta 1913–1922. – Sborník Klubu přírodovědeckého v Brně 5: 1–29.
- Podpěra J. (1932): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za léta 1923–1931. – Zprávy komise pro přírodovědecký výzkum Moravy a Slezska 9: 1–22.
- Podpěra J. (1973): *Bryum* generis monographiae prodromus I. 1. Species Eurasiae septentrionalis. Pars 16. systematica. – Academia, Praha.
- Šmarda J. (1946): Výsledky bryogeografických studií na Moravě. Část I. – Časopis Moravského Muzea, Sci. Nat., 30: 41–77.
- Šmarda J. (1954): Výsledky bryogeografických studií na Moravě. Část II. – Přírodovědný sborník Ostravského kraje 15: 77–94.
- Šmarda J. (1958): Výsledky bryogeografických studií na Moravě. Část III. – Přírodovědný sborník Ostravského kraje 19: 72–83.